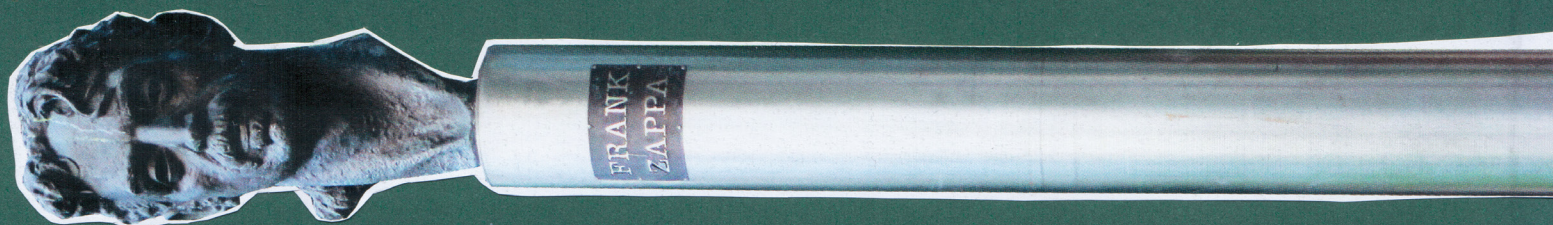

a n D A i

añdal prv. anądien, anąsyk: A. smarkiai lijo

Legendinė kepurė-batas.

REDAKTORIAUS ŽODIS

ANDAI širdį baisiai gėlė.
Ak, tai buvo jau seniai.
Su manim dabar tik vėjai,
Tik dangus ir vandenai.

Salomėja Nėris
„Jūra, jūra!“

Sveiki!

Vasarai jau žengiant į vidų, mokslo metams baigiantis, pažvelgsime šiek tiek atgal: Vaiva nukels mus į DIENĄ, KAI LICĖJŲ APLANKĖ RUDNOSIUKAS, tą pačią, kai Gabrielė kalbina ANDRIŲ TAPINĄ – OPTIMISTĄ IŠ PRIGIMTIES, apie savo ir kitų patyrimus tarp mokykliniuose mainuose papasakos Monika (LICĖJAU, NE PAŽYMAI SVARBIAUSIA), o Mato fotografijos primins apie tai, kam šiomet dėkojome ir šaukėme „valio“ (AR TU PASIRENGS LAIMĖTI?).

Kai pasisotinsite sentimentais, bus pats laikas imtis planuoti vasarą, o juk kiekvienam liceistui ji prasideda nuo kasmetinio sąskrydžio. Naudingų patarimų išgyvenimui turi Kristina TRUMPAME GIDE SĄSKRYDŽIUI. Agnė šį kartą pristatys FESTIVALIŲ GIDĄ vasarai, o Gediminas kvies susipažinti su direktoriaus Sauliaus Jurkevičiaus geriausių knygų lentyna (VASAROS SKAITINIAI).

Ačiū visai komandai, visus mokslo metus dirbusiai, kad „Andai“ pasiektų skaitytojų rankas.

Linkiu gražios, nuotykių ir stebuklų kupinos vasaros.

Iki pasimatymo

Prieglius

Laukiame Jūsų atsiliepimų, nuomonių
pastabų, idėjų, kūrybos el. paštu
ANDAI.LICEJUS@GMAIL.COM

REDAKTORIUS, MAKETUOTOJAS **PRIEGLIUS ŽUKLYS**

VIRŠELIO AUTORĖ **MILDA SUTKEVIČIŪTĖ**

VYR. KOREKTORĖ **KRISTINA MAČULSKA**

KOREKTORĖS **DAINORA BRUKAITĖ, GRETA KRASOVSKYTĖ, VERONIKA VIACHIREVA**

DAILININKĖS **ELENA PALECKYTĖ, MANTĖ ŠMIGELSKAITĖ, IEVA VAŠKELYTĖ, RŪTA VIGELYTĖ**

PADEDANTI MOKYTOJA **ASTA KARALIŪTĖ—BREDELIENĖ**

LABAI DĖKOJAME **SAULIUI JURKEVIČIUI, JOLITAI MILAKNIENEI IR VIDMANTUI NAKVOSUI.**

REDAKCIJOS NUOMONĖ NEBŪTINAI SUTAMPA SU STRAIPSNIŲ AUTORIŲ POZICIJA.

TURINYS

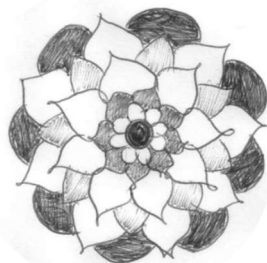
REDAKTORIAUS ŽODIS PRIEGLIUS ŽUKLYS	2
PREZIDENTĖS ŽODIS GABRIELĖ MAKAREVIČIŪTĖ	4
ALUMNŲ LAIŠKAS MANTAS PAJARSKAS, TADAS TEMČINAS	5
MINDAUGO PERGALĖ PRIEŠ TĖVĄ GORIJO GEDIMINAS GODA	6
DIENA, KAI LICĖJŲ APLANKĖ RUDNOSIUKAS VAIVA MARTIŠAUSKAITĖ	7
ANDRIUS TAPINAS – OPTIMISTAS IŠ PRIGIMTIES GABRIELĖ MAKAREVIČIŪTĖ	11
AR TU PASIRENGĘS LAIMĖTI? MATAS PETRONIS	13
LICĖJAU, NE PAŽYMAI SVARBIAUSIA MONIKA STANISLOVAITYTĖ	17
IŠLIKTI MAŽUOJU PRINCŲ KAMILĖ ČELUTKAITĖ	19
TRUMPAS GIDAS SĄSKRYDŽIUI KRISTINA MAČULSKA	20
AKADEMIJOS MOKSLEIVIAMS – VAIKAMS TIKS VISKAS? GABRIELĖ MAKAREVIČIŪTĖ	22
VASAROS SKAITINIAI GEDIMINAS GODA, SAULIUS JURKEVIČIUS	24
RUGPJŪČIO NAKTYS MILDA MAČIULAITYTĖ	26
ĮVALDYK NE TIK SKAIČIUOTUVĄ, BET IR PLUNKSNĄ AGENTAS 0,7	27
FESTIVALIŲ GIDAS AGNĖ PAKŠYTĖ	28

PREZIDENTĖS ŽODIS

Kad parašyčiau šitą laišką, turėjau troleibusu nudardėti į miesto centrą, užsikarti ant Trijų kryžių kalno ir iš aukštai pažiūrėti į Vilnių. Turėjau daug apmąstyti, ištrinti daug nepabaigtų sakinių, du balandžiai turėjo nuskristi, išsigandę mano balso. Dainavau. Šiaip visiems rekomenduoju per gyvenimą eiti dainuojant. Tik būtų gerai, kad žmonės šalia, išgirdę jūsų balsą, nepabėgtų.

Šįryt žmonių aplink nėra, Vilnius tylus. Augant jis tampa vis artimesnis, prisipildo prisiminimų, pažįstamų veidų. Licėjuje, atvirkščiai, pažįstamų veidų vis mažėja - juk geriausiai žinojome ir atsimename tuos, į kuriuos norėjome lygiuotis, kuriuos laikėme tokiais suaugusiais. Šie dvyliktokai - karta, į kuriuos dar žvelgiau naiviu, susižavėjimo kupinu žvilgsniu. Tie, kurių išėjimas gąsdina - artėjančia atsakomybe, atsakingais pasirinkimais, pareigomis ir laisvėmis.

Kodėl visa tai rašau? Kad ir kaip norėčiau išvengti banalybių, noriu padėkoti tiems, kurie dabar išeis, kad leido iš jų mokytis. Ir dar leis, ir dar mokysiuos. Dėkoju visoms kartoms ir tiems, kurie jau išėjo, tačiau labiausiai skubu atsisveikinti su dvyliktokais - bijau, kad taip ir liksiu to nepadariusi. Žinot, nors licėjų pažįstamų veidų vis mažėja, užtat prisiminimų ne - todėl net jei pamiršit kortelę, durys Jums visad bus atviros. Tikiuosi, kad norėsit grįžti. Nors kartais. Ir leisti mums dar ko nors išmokti, dar kartą pažvelgti naiviu, susižavėjimo kupinu žvilgsniu, dar kartą pasakyti „ačiū“.

MANTAS PAJARSKAS,
TADAS TEMČINAS

ALUMNŲ LAIŠKAS

□

Mieli liceistai,

Licėjų palikau pernai vasarą per daug nesielvartaudamas. Tiems, kas manęs nepažįsta (t.y. pirmokams), prisi-statysiu: Pajarskas (Paja) ir Tadas (Temčinas). Jau kurį laiką klaidžioju Viktorijos laikų koridoriuose, mokydamasis kompiuterių mokslo, matematikos ir filosofijos. Rašau šį laišką norėdamas pasidalinti įžvalgomis, kurias atradau tik po to, kai baigiau mokyklą ir išvykau studijuoti, bet būčiau norėjęs tai suprasti anksčiau.

Pirmokai, šis metas – mano akimis žvelgiant – kontroversiškas. Man pirma klasė – ypač jos pradžia – smagiausias laikas licėjuje, kai jo sienos dar neerzina, o per pertraukas galva užimta stalo futbolu. O aš manau, jog tai – vienas emociškai sunkesnių kursų licėjuje, kai turi motyvacijos, bet nedaug ką moki, visi tavo draugai – dar tik pažįstami ir viskas atrodo lyg būtų svarbu, bet iš tiesų taip nėra. Kaip bebūtų, gaila, kad būdamas pirmoku nesupratau, jog į mane kartais iš aukšto žiūrėdavo ne dėl mano veiksmų, o dėl to, kad pirmokai per *se* pratesni.

Antrokai, dalykų pasirinkimai – jūsų valia. Būtent, jūsų valia, bet kartais verta pasiklausti vyresnių liceistų, kurie visa tai praėję. Pamenu, kai stojau į universitetą, džiaugiausi neturįs daug pamokų ir ypač džiaugiausi tomis, į kurias galėjau sau leisti neiti ir vietoj to pasimokyti temas, kurių mokykloje nemokė, bet kurios buvo būtinos stojimui. Kita vertus, buvo smagu mokytis dalykų, tiesiogiai nesusijusių su pasirinkta studijų kryptimi. Be to, būtent antroje klasėje pagalvojau, galiu išmėginti ir kitus dalykus – nepatiks ir daugiau nedarysiu. Vaidinti „Mediumė“? Kodėl gi ne. Lindyhop'as? Pirmyn. Nebūtina kažko daryti vien dėl to, jog „teatras – gerai“ ar „juk reikia išbandyti viską“ – kartais tiesiog

Nuotrauka iš asmeninio archyvo

taip linksmiau.

Pusei manęs trečia klasė buvo geriausias metas. Man iki šiol atrodo, kad trečiokai – žmonės, kurių dėka licėjus yra jauki vieta ne vien tik mokytis. Tai paskutiniai metai, kai pamatęs licėjaus duris dar galėjau nusišypsoti; linksmos rutinos metas: šarados dėl dalykų pasirinkimo jau išspręstos, o universitetų rebusai jau rūpi, tačiau dar nedega (beje, cituojant Kęstą, seną liceistą, „kokį universą bepasirinksi, vis vien bus trupučiuką *šūdas*“). Kitaip sakant – „linksminkimos pakol jauni esma“ – mėgaukitės!

Ketvirtokai, atrodo, jog jums norėčiau pasakyti daugiausia, juk pats neseniai sėdėjau jūsų vietoje. Visų pirma, puikiai jus suprantu ir tikriausiai geriausiai antro semestro jauseną apibūdina Sizifo mitas – varginanti beprasmė rutina. Žodį „egzaminas“ girdi kiekvienoje pamokoje po keletą kartų, bet pats puikiai supranti, kad jie nėra tokie svarbūs, kokiais aplinkiniai juos pateikia. Kartais pusei manęs tikrai atrodė, jog neištversiu dar vienos pamokos su savo kursiokeis, dar vienos dienos mokykloje. Tada maniau, jog viskas baigta, bet išties, kaip sakoma, „tenka šliaužti susiglaudus“ – dar

nevēlu artimai susipažinti su menčiau pažįstamais kursiokeis – kartu lengviau iškęsti šį egzistencinį Weltschmerz. Be to, priešingai nei maniau, draugystės nenutrūksta vos išvykus į užsienį (jos lėtai merdėja, kaip žmogus su lėtine plaučių liga). Tad geriausia – apsišarvuoti draugais ir net nesumosite, kaip visi vienu ypu už plaukų save iš šios gilios duobės išsitrauksit.

Na, o iš tiesų, mūsų pamąstymai – šuniui ant uodegos ar dievui į langus – reikia gyventi pačiam ir pažiūrėti pačiam. O tuo tarpu: „saulė leidžias leidžias ir gailiai cypia voverės“.

Jei būtume iš tiesų nuoširdūs:
Nuoširdžiai jūsų,
Temčinas ir Paja

■

Mantas Pajarskas Oksfordo universitete studijuoja informacines technologijas, Tadas Temčinas ten pat – matematiką ir filosofiją.

MINDAUGO PERGALE PRIEŠ TĖVĄ GORIJO

ARBA NAUJOJI PAGRINDINIO UGDYMO LITERATŪROS PROGRAMA

Jei devintoje ir dešimtoje klasėje skaitydami Honoré de Balzac'o ar Mollièro kūrinius džiaugėtės pagaliau į rankas gavę idomų ir į ugdymo programą įtrauktą kūrinių, turiu jus nuvilti: jaunesniesiems jūsų broliams ir seserims šio džiaugsmo patirti neteks. Kodėl? Naujojoje pagrindinio ugdymo lietuvių kalbos ir literatūros ugdymo programoje, kuri turėtų įsigalioti 2015-2016 mokslo metais, šie kūriniai užleido vietą kitiems. Ir šis pokytis anaip tol ne vienintelis.

Visų pirma, keičiasi pati literatūros programos koncepcija: užuot per du pirmuosius metus gimnazijoje išnagrinėję visą kultūros ir literatūros istorijos kursą nuo antikos iki modernizmo, mokiniai turės apsiriboti Antikos, Biblijos ir Viduramžių epochos tyrinėjimais. Iš pirmo žvilgsnio pokytis visai logiškas: bus sukurta pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų tęstinumas. Tikrais senovės ekspertais tapę dešimtokai po vasaros atostogų galės nerti į Renesanso vandenį ir su visa literatūros istorija susipažinti per ketverius metus gimnazijoje. Kita vertus, galima įžvelgti ir trūkumų. Nebelieka istorijos ir literatūros programų koreliacijos. Istorijos pamokose kalbama apie naujuosius laikus, o literatūros pamokų turinys atsilieka daugiau nei tūkstančiu metų. Literatūrinių kontekstų suvokti tai tikrai nepadeda.

Suprantama, dvejus metus nagrinėti dvi literatūros epochas nelabai pavyks, todėl programa papildoma tokiomis dalimis kaip „Kūryba žmogaus gyvenime“, „Tapatybės raiška literatūroje“ ir panašiai. Kam to reikia? Be abejo, siekiama įskiepyti tą begalinę meilę lietuvių literatūrai. Juk nepakalbėsi apie lietuvių literatūrą nagrinėdamas Antiką ar Viduramžius. Nebuvo tuomet nei raštingų lietuvių, nei lietuvių kalbos, nei, juo labiau, lietuvių literatūros. Taigi, atsisveikinus su epochomis, Žemaitės „Marti“ tampa nebe lietuviškojo realizmo, o „ta-

patybės raiškos“, Kazio Binkio „100 pavasarių“ – nebe futurizmo, o „tradicijos provokavimo“ pavyzdžiais.

Dar vienas būdas „pritempti“ lietuvių literatūrą prie programos koncepcijos – ieškoti joje senovės atspindžių. Taip programoje atsiranda Justino Marcinkevičiaus „Mindaugas“ – dvidešimtojo amžiaus drama bei šiuolaikiniai poezijos kūriniai, kuriuose atsispindi Biblijos motyvai.

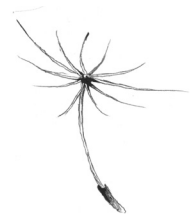
Ne paslaptis, kad programos turinui turi įtakos ir dabartinė geopolitinė padėtis, šiandienos aktualijos ir kone visose srityse per kraštus trykštantis noras sužadinti jaunimo patriotiškumą. Jei anksčiau idėjos apie tautinę tapatybę buvo įvelkamos į Romantizmo apdarą, dabar viena programos dalių tiesiai šviesiai vadinama „Tėvynė ir žmogus“, o kita skiriama dainų tradicijai lietuvių kultūroje nagrinėti.

Kritikuotina programa ir dėl sudėtingų tekstų, kurie penkiolikmečiui nebūtinai įkandami – Periklio, Sokrato mintys, Nijolės Sadūnaitės bei Vytauto Landsbergio kalbos, kunigaikščių laišškai, pokalbiai kultūrologinėmis temomis. Bendras įspūdis – programa nelabai patraukli. „Iš esmės, – atšauna Nida Poderienė, Švietimo ir mokslo ministerijos vyriausioji specialistė, atsakinga už lietuvių kalbos ir literatūros dėstymą, – sudarant programas reikia rinktis vieną iš dviejų: arba stengtis mokiniams įtikti, kad jie skaitytų bent ką nors, arba siekti,

kad skaitytų kokybiškus ir prasmingus tekstus. Mes renkamės antrąjį variantą.“ Ar šis variantas geriausias? Turbūt atsakymą pamatysime ateityje.

Vis dėlto norisi užbaigti pozityvia gaida. Taigi, naujojoje programoje į privalomų kūrinių sąrašą įtrauktas George'o Orwell'o „Gyvulių ūkis“. Ir nors jis veikiausiai yra sietinas su užsienio valstybių agresijos tendencijomis, vis dėlto smagu, kad šalia Albert'o Camus romano „Svetimas“ mūsų šalies moksleiviai mokykloje perskaitys dar vieną moderniojo pasaulio literatūros pamatų laikomą kūrinių.

„Mokytojas, dėstęs literatūrą dvidešimt metų, nepradės jos dėstyti kitaip vien dėl to, kad eilinį kartą pasikeitė programa,“ – teigia licėjaus lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Asta Karaliūtė-Bredelienė. Galbūt taip ir bus, didelių pokyčių tikėtis neverta. Ir vis dėlto, šį švietimo sistemos posūkį verta panagrinėti kaip mūsų šalies savivokos ir joje vyraujančių nuotaikų samplaiką. O galiausiai, „Tėvo Gorižo“ man vis tiek gaila...

VAIVA MARTIŠAUSKAITĖ

DIENA, KAI LICĖJŲ APLANKĖ RUDNOSIUKAS

- Jau žinai temą?

- Ne. Ir nesakyk, prašau. Ne, ne, ne!

Toks dialogas vis dažniau vienu ar kitoku pavidalu įsiterpdavo į ketvirtokų pokalbius jau gal nuo spalio mėnesio. Ateis, jau ateina. Jautei, kaip ateina toji diena, kurią taip aiškiai pats išgyvenai vos prieš metus.

Manau, šiemet Šimtadienis žengė žingsnį atgal. Didelį, gražų ir prasmingą žingsnį licėjaus Šimtadienio tradicijų istorijoje. Pompatika, temos originalumas, dekoracijų gausa metai iš metų siekė nepamatuojamo, net, sakyčiau, su realybe prasilenkiančio, tobulumo, o šiais metais trečiokai pakvietė mus į miestelį. Dievaži, jei šią temą būčiau išgirdusi prieš renginį, nė nebūčiau suabejojusi,

jog tai – tik nevykęs pokštas. Kažkaip pernelyg paprasta, neoriginalu.

Netikėta, bet šis paprastumas nebuvo kliūtis. Rodos, nepraleista nė menkiausia dalelytė – pradedant kriminalais policijoje ir skanėstais bufete, baigiant gyventojų surašymo anketomis ir cukraus vata prie kino teatro. Beje, apie kino teatrą: filmukų kūrėjai nusipelno atskiros padėkos, ypač už idėją filmuoti šventės pasiruošimo procesą! Veiklų gausybė neleido sustoti ir pasidalinti išpūdžiais, nors viskas taip kėlė šypseną, jog po rytinės dalies kurį laiką reikėjo išlaikyti rimtą fizionomiją, kad nustotų mausti skruostus. Apskritai, labiausiai pasisekusių rytinės dalies renginių tu-

rėtų būti tituluotas aukcionas. Ne tik dėl tos gausybės ir įvairovės prizų, bet ir dėl publikos entuziazmo. Visą dieną po „punktus“ lakstę atskirai, čia, pagaliau kartu, skaičiavome pinigų-sagas, kartu juokėmės, kartu pavydžiais žvilgsniais nulydėdavom tuos, kurie dar turėjo santaupų statymams.

Turbūt didžiausią nerimą iš nugirstų prieš renginį gaudų kėlė dekoracijų klausimas: sakė, neleido nieko kabinti ant sienų, sakė, mažai finansuos. Kas dabar bus? Nebus „vinies“: žiguliuko, smėlio koridorių, nei čiuožyklos kiemelio?! Kaip simboliška – toks paprastas ir jaukus šimtadienis vinies išties neturėjo, tik cinkelį. Tačiau ar pastebėjote, kad

medicinos punkto durys buvo nuklijuotos vaistų dėžučių išklotinėmis, o visos vėliavėlės, kabėjusios koridoriuose, nebuvo nupieštos – kiekviena jų buvo maža aplikacija!

Vakarinė dalis man asmeniškai buvo pagrindinė viso renginio intriga. Kiek daug žmonių, kokie visi gražūs! Fotografuojasi balionų fone, būriuojasi prie durų, skuba į salę. Štai, pagaliau, prasidės. Ar jau... prasidėjo? Ant kubų atsistoja du rudnosiukai ir netikėtai suprantu, ką gi jie vaidina. V. V. Landsbergio „Rudnosiuko istorijos“. „Genialu, genialu!“ – sušunku mintyse ir nubraukiu pirmąją susižavėjimo ašarą. Žinau, kad daugybė žmonių neverkė, nes, greičiausiai, vėlavo/nematė/nesuprato ir jiems turėtų kilti natūralus klausimas: kuo gi čia taip žavėtis? Režisūra, kuri puikiai atkartoją originalaus kūrinio nuotaiką: miela, absurdiška, jauki... tokia „nei pridėsi, nei atimsi“. Gyva muzika, kuri pagaliau sunaikino tokių ir panašių mokyklinių vaidinimų keliamą statiškumo įspūdį. Galiausiai, S. Mykoliaičio dainomis, kurios buvo lūžio taškas, ir pradėjau garsiai kūkčioti...

Bandant apibūdinti paskutiniuosius licėjaus renginius (vasario 16-oji, Šimtadienis), į galvą vis lenda atsibodusi klišė „genialumas paprastume“, tačiau ši tendencija, rodos, sukuria dar vieną paralelę apie tai kas yra licėjus, ir kad ne formoje (nusigyvenęs mokyklos pastatas), o turinyje slypi visas grožis.

Prieglaus Žuklio ir Kamilės Čelutkaitės nuotr.

GABRIELĖ MAKAREVIČIŪTĖ

ANDRIUS TAPINAS – OPTIMISTAS IŠ PRIGIMTIES

– *Ar licėjuje yra labai rimti mokslai, ar yra ir gerų tūsu?* – prieš interviu klausia ANDRIUS TAPINAS. – *Nes mano aštuntokei labai aktualus šitas klausimas.*

Opokalbis turėjo būti apie tai, kas tinka Šimtadieniui – kaip žinoti, kuo nori būti, kaip išdrįsti siekti svajonių ir, galų gale, kaip nebijoti plaukti prieš srovę. Andrius Tapinas, 38-erių žurnalistas, dviejų knygų autorius, septyniolikos išvertęs pirmąją Žiedų valdovo trilogijos dalį, pasirodė kitoks, nei tikėjaisi – nunistygstantis vietoje ir išsiblaškęs. Gal todėl, kad tądien jo laukė knygos „Maro diena“ pristatymas. Pasikalbėjom trumpai, sočiai ir aiškiai.

– **Kokie prisiminimai iš mokyklos laikų Jums liko ryškiausi?**

– Tikriausiai, kai buvom 8-12 klasėse, kai jau sąmoningai planavome ateitį. Tada prasidėjo atgimimo laikai, didieji perversmai. Buvo labai didelis pakilimas, visiškai be jokios mokytojų įtakos ar spaudimo vyko tautiniai renginiai, eilėraščių skaitymai. Man būdavo keista, nes net tie chuliganai ar fizikai-matematikai buvo užsivežę. Po to tas išnyko, na, matyt ir negalėjo tai trukti labai ilgai. Bet

buvo Brazdžionis, Bradūnas, trispalvės, istorijos prisiminimai. Staiga jie tapo labai svarbūs, būdavo įpinami į pramogą, spektaklius. Ir ne dėl to, kad ateidavo mokytojai ir sakydavo „na, vaikučiai, mes dabar turim švęsti“, o visi oficialiais veidais sėdi ir klausosi kokio nupezusio Seimo nario. Ne, mums patiems buvo smagu, jautėmės proceso dalis, ėjom į mitingus, ženkliskus įsisegę.

– **Kaip manote, ar dabartinė karta gali jausti patriotiškumo jausmą taip pat? Dažnai girdime, jog pilietiškumas silpsta, minėjimai tampa formaliūs...**

– Kažkada rašiau, gal prieš dvejus metus, buvo Kovo 11-osios minėjimas,

UŽTENKA NORO. SUDĖTINGOS SĄLYGOS TIKSLUI PASIEKTI YRA GALVOJE.

klausiausi per radiją. Košmaras, laidotuvės linksmesnės būna. Susirenka veteranai, vyskupai, visi verkia, kaip blogai, jaunimas išvažiuoja, jaunimas sugedęs, nesupranta vertybių ir panašiai. Dabar situacija po truputį keičiasi. Ateina jaunimo organizacijos, jos daro ir savo šventes. Tegul vyksta ir tie „pagrabiniai“ minėjimai. Bet kai žiūriu, kaip švenčia jaunimas – pernai organizavo žygį Gedimino prospektu, mes dalyvavom su šeimom, su draugais, po to nuvažiavom į restoraną, išsikepėm šašlykų, išsikėlėm vėliavą. Taip aš įsivaizduoju tokių švenčių minėjimą. Dabar bus 25-metis, tikuosi, bus geras tūsas.

– **Nusipinsit apyrankę?**

– Žinoma! Aš visada palaikau tokius dalykus. Šiais laikais informacijos sklaida yra tai, ko mes neturėjom ir negalėjom išnaudoti. Geros idėjos buvo užda-

romos, nes tradicinė žiniasklaida labai lėta, sustabarėjusi, o dabar tu pats esi žiniasklaida, jei paskleidi gerą žinutę, gali pasiekti plačią auditoriją. Pavyzdžiui, tas vaikas, moksleivis, kuris padarė motyvacinį audioklipą (<http://bit.ly/1Etji1e> – autorės pastaba). Naivus, nuoširdus, aišku, juokingas, ir atsirado iš jo besityčiojančių, bet jis parodo, kad būdamas mokiniu gali pavyryti nacionaliniu lygmeniu be pinigų, be nieko, tik su gera idėja. Ypač jei tave pastebi nuomonės formuotojai.

Ir man dažnai rašo. Dabar gali imti ir parašyti bet kam. Prezidentei, tik ar atsakys, Mikutavičiui, Mamontovui, Dainiui Zubrui, bet kam. Jaunas žmogus, jei nori

konsultacijos, patarimo, gali jį gauti iš didžiausios Lietuvos žvaigždės. Tik reikia drąsiai tą daryti.

– **Laikote save optimistu?**

– Absoliučiai.

– **Bet dirbdamas su žurnalistiniais tyrimais susiduriate su daug iššūkių. Kaip manote, ar jaunam žmogui, norinčiam įsitvirtinti siauroje nišoje, yra lengva?**

– Kalbant apie žurnalistiką, mano

Kamilės Čelutkaitės nuotr.

nuomone, dabar ji išgyvena vieną didžiausių krizių. Ir net ne finansinę, o moralinę. Bet iš kitos pusės, matau tam tikrus daigus. Aišku, yra visko, bet ir tas pats „Delfi“ leidžia kurti vis kokybiškesnį turinį. Balansas po truputį atsiranda. Tikėtis, kad turėsime tokių leidinių, kaip „Foreign Policy“ ar „Financial Times“ yra nerealų, ir nesvaikim. Kitas dalykas, dabartinė žurnalistika nebėra ta, kur tau reiktų baigti žurnalistiką. Aš visad galvojau, kad jei turi talentą rašyti, jį gali išsiugdyti pats. Todėl vis labiau įsigali piliečių žurnalistika – gali rašyti savo tinklaraštį ir tave spausdins, ir Delfis, ir

venciją į Ukrainą. Jie nori dirbti Jums. Taip ir apsisprendi, kur tavo komforto lygmuo tarp tavo darbo ir finansinių galimybių.

– **Abiturientams ir apskritai mokslieiviams dažnai tenka išeiti iš tos komforto zonos. Kaip susidoroti su iššūkiais ir abejonėmis, kad tam, ką nori daryti, ne visada yra rinka, sąlygų. Kas yra svarbiausia žmogui, kurį ištinka sunkumai, bet jis nori siekti savo tikslo?**

– Užtenka noro. Sudėtingos sąlygos yra galvoje. Pats susikuri sudėtingas sąlygas. Koks spaudimas? Kas jį gali da-

saulyje yra rinka viskam. Net kuoduotosioms zylutėms pasaulyje yra rinka. Toks ir palinkėjimas. Darykit tai, ką norit, suvokit, kad turit plėstis, neapsiribokit vienu dalyku, neužsidarykit tam rate. Mylėkit paukščius, rašykit apie paukščius, sukurkit interaktyvių paukščių atviručių parduotuvę. Gal ta grandinė neveikia. Tokiu atveju atsistosit, nusipurtysit ir eisit toliau.

– **Turbūt sutiksite, kad literatūra – bene geriausiai jaunimą ugdantis įrankis. Ką parekomenduotumėte, kokios jūsų mėgstamiausios knygos?**

– Iljos Ilfo ir Jevgenijaus Petrovo „Dvylika kėdžių“ ir „Aukso veršis“. Man labai gaila, kad jaunimas šių knygų kartais net nežino. Man atrodo, tai vienos tobuliausių knygų ironijos ir teksto gilumo prasme. Turint omeny, kad jos praėjo pro žiaurią sovietinę cenzūrą ir vis tiek yra visiškai kritikos vadovėlis. Taip pat, Jaroslavo Hašeko „Šauniojo kareivio Šveiko nuotyčiai“. „Meistras ir Margarita“. Terry Pratchett. Jis rašo nerealius humoristinius romanus – šiltus, subtilius, intelektualius. Jį reikia skaityti originalo kalba, angliškai.

– LAIKOTE SAVE OPTIMISTU?
– ABSOLIUČIAI.

Lrytas gali pasiūlyti vietą. Kita vertus, tinklaraštininkai tampa vis įtakingesni, o jei turi savo sferą, problematiką, gali tapti savo srities specialistu. Klasikinis modelis, manau, pasmerktas.

Trūksta pinigų. Ateiti dirbti turi idealistai. Pas mane ateina idealistai, kurie supranta, kad mūsų biudžetas ir žiūrimumas yra mažesnis nei „24 valandų“ ar „TV pagalbos“. Bet jie nenori, kad juos žiūrėtų tie 8 proc., kurie palaiko inter-

ryti? Mokytojai, tėvai? Pff. (Sako taip ir parašyti, – aut. p.) Nėra jokio spaudimo, pamirškite jį. Darykit tai, ką norit daryti. Tai, kad turit eiti į prestižinę specialybę... Gal jūs norit būti ornitologu ar žurnalistu ornitologu. Rašykit įdomiai apie paukščius. Jus pastebės. Dar labiau, išmokit tobulai rašyti angliškai ir rašykit angliškai apie paukščius. Gal per kelis metus tapsit jaunučiu gerai vertinamu ir skaitomu *bloggeriu* apie paukščius. Pa-

AR TU PASIRENGĘS LAIMĖTI?

Variantas A: taip. Variantas B: D. Variantas C: A. Variantas D: Be abejonės. Toks klausimas pasitiko liceistus VALIO apdovanojimuose 2015. Šmaikštūs vakaro vedėjai kvietė moksleivius ant scenos išbandyti sėkmę azartiškame žaidime. Pergalės akimirkas užfiksavo Matas Petronis.

Metų mokytojas	Ričardas Jankauskas
Metų akibrokštas	2c papeikimas už dailiai išmargintas valgyklos sienos
Metų nelaimė	Lūžusi direktoriaus koja
Metų sėkmė	Šimtadienis
Metų muzikantas	Simas Šakenis
Metų dailininkas	Rimvydas Markeliūnas
Metų sportininkas	Justas Lasickas
Metų šokėjas	Dovydas Strimaitis
Metų aktorius	Erikas Vojevodinas
Metų perliukas	„Biblija jus nuves šunkeliais“ (Inga Žemaitytė)
Metų pirmokas	Kristijonas Trinkūnas
Metų antroklas	Ieva Vaškelytė
Metų trečiokas	Monika Stanislovaitytė
Metų ketvirtokas	Simas Šlakaitis
Metų liceistas	Gabrielė Makarevičiūtė
Metų TB'kas	Džiugas Kuprevičius

MONIKA STANISLOVAITYTĖ

LICĖJAU, NE PAŽYMIAI SVARBIAUSIA

Antrąją balandžio savaitę Vilniaus licėjaus, Vilniaus jėzuitų ir Vilniaus Užupio gimnazijų koridoriuose klaidžiojo keletas naujų, besiblaškančių, tačiau gerai nusiteikusių žmonių – tarp bendradarbiaujančių mokyklų vyko moksleivių mainai, sukėlę, kaip paaiškėjo per galutinį aptarimą, ir be galo gerų, ir kontroversiškų emocijų. Priklausomai nuo pasirinktos mokymo įstaigos liceistai galėjo pasėdėti kitos mokyklos suole 3 dienas. Tuo kartu ir licėjus suteikė galimybę pažinti savo sistemą Užupio ir Jėzuitų gimnazijų mokiniams.

Kiekvienas mainų dalyvis be išimties grįžo į savo mokyklą kupinas puikių išpūdžių, mat tikino buvęs visur šiltai priimtas, tačiau net ir per tokį trumpą laiką daugelis sugebėjo pastebėti priimančios mokymo įstaigos ir pliusų, ir minusų, kai kurie netgi įvardijo, ko jų mokyklai būtų verta pasimokyti iš kitos.

Taigi kaip licėjaus mokiniai jautėsi gavę galimybę įsiliesti į visai kitos mokyklos atmosferą? Atsiliepimų girdėti labai įvairių: vieni pareiškė, jog mainų dėka po

Pirmiausiai, patekę į visiškai kitą aplinką, liceistai negalėjo praleisti proakis naujosios mokyklos pastato ir kasdien žingsniuodami mokytis į naują mokyklą mintyse ją vis lygindavo su licėjumi.

„Kadangi Jėzuitų gimnazijoje pati mokiausi nuo penktos iki aštuntos klasės, galvojau, kad didžiulio išpūdžio pačios mokyklos patalpos man nepadarys, juk jas prisimenu, tačiau vis dėlto teko sutikti su kitais mainų dalyviais liceistais, kad mūsų mokykla dar turi kur tobulėti.

svečiavęsi mokiniai atkreipė dėmesį, kad vis dėlto tai, kaip vienoje ar kitoje mokykloje vaikai jaučiasi ir koks jų santykis su mokytojais, gerokai skiriasi nuo patiriamo licėjyje.

„Vilniaus Užupio gimnazijoje tikrai viskas laisviau – ten mokiniai nejaučia konkurencijos. Pavyzdžiui, licėjyje yra taip, kad, jei truputį žemesnį pažymį gavai, iškart iš tavęs kiti vos ne šaiposi, klausinėja kiek gavai, o ten niekas dėl to nesijaudina. Tai man ir patiko – ten moksleiviai labiau atsipalaidavę, o mokytojai kaip tikri draugai.“ – TOMAS VI-LEIKIS, trečiokas

„Vilniaus jėzuitų gimnazijoje viskas kitaip. Mokymo metodai, mokytojai, mokiniai ir jų tarpusavio santykiai yra labai skirtingi. Kiekvieną rytą pamokos pradedamos malda ir, nors iš pradžių tai atrodo keista, tai įneša bendruomeniškumo, vieningumo jausmą. Kita vertus, mokytojų bendravimas su mokiniu yra dalykiškesnis negu licėjyje. Mes įpratę, jog su mokytoju galime bet kada pašnekėti apie bet ką, o būdama šioje gimnazijoje aš nepajutau, jog mokiniai taip darytų savoje aplinkoje. Mes visi buvome sutikti ir priimti klasėje labai šiltai. Tai labai nudžiugino ir leido jaustis tarsi savoje aplinkoje, o ne kaip svetimam atvykėliui.“ – MILDĄ MAČIULAITYTĖ, trečiokė

„Labiausiai mane sužavėjo mokinių buvimas „čia ir dabar“, aktyvumas pamokose, mokytojų pastangos sudominti klasę. Licėjyje dažnai pasigendu

TEN MOKSLEIVIAI NEPLANUOJA VISKO
SAVAITEI Į PRIEKĮ IR NESINERVINA DĖL
DEADLINE'Ų.

LICEISTĖ EMILIJA APIE VUG

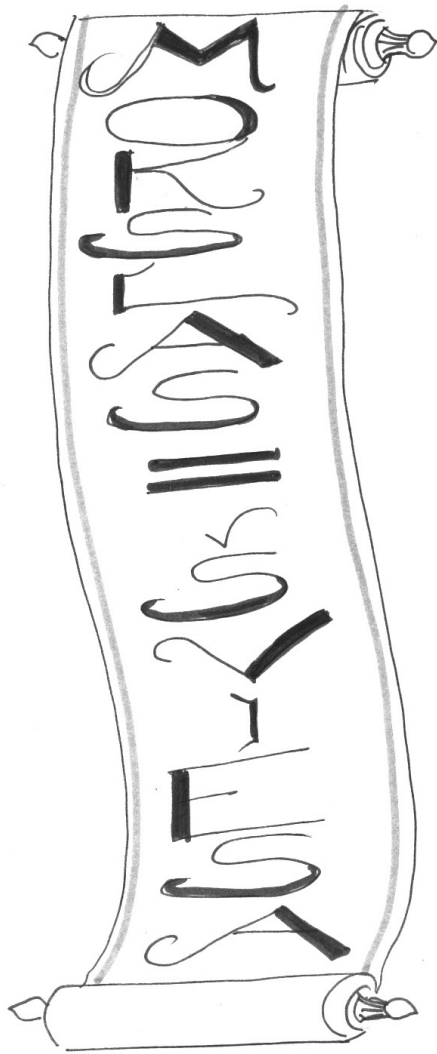
ilgo laiko atgavo norą vėl eiti į mokyklą ir nieko, kas ten vyksta, nepraleisti, kiti atvirkščiai – tvirtino, kad mainų programa patiko, bet licėjaus į jokią kitą mokyklą niekada neiškeistų. Ne vienas mainų dalyvis, po kurio laiko prisiminęs patirtį svetimoje mokykloje, suskubo vardinti jos ir mūsų mokyklos skirtumus bei panašumus.

Didžiausią išpūdį man padarė mokyklos katakombos, kurias ne veltui mokiniai tarpusavyje vadina Hogwartsu. Tai mokyklos rūsyje esanti zona, atrodanti kaip pilies požemiai, kurioje galima rasti pieno barą ar ant sėdmaišių su draugais praleisti savo ilgąją pertrauką.“ – INDRE STRAŽNICKAITĖ, trečiokė

Žinoma, keletas mainų dalyvių įvardijo, kad kaip tik licėjaus aplinka, nors ir nepasižymi prabanga, yra be galo jauki ir maloni užėiti, o, pavyzdžiui, Vilniaus Užupio gimnazija ne vienam priminė ligoninę.

Kita tema, kuria labiausiai diskutuota – mokyklos atmosfera. Ir Vilniaus jėzuitų, ir Vilniaus Užupio gimnazijose

noro visiškai įsitraukti į pamoką: vienos pamokos metu ruošiamės kitai, darom namų darbus, nes būna nuobodu. Vilniaus Užupio gimnazijoje, nors krūvis tikrai nebuvo didelis, jaučiau savotišką spaudimą būti aktyvia pamokos nare ir man tai patiko. Taip pat labai nustebino ir pradžiugino tai, jog per pertraukas mokiniai tikrai elgiasi kaip per pertraukas: užkandžiauja, neskuba, nesinervina, prisėda ant laiptų. Mokykloje nejutau jokio streso. Ten moksleiviai neplanuoja visko savaitei į priekį ir nesinervina dėl „deadline'ų“, nors, pavyzdžiui, klasė, kurioje buvau, tuo metu tikrai turėjo daug atsiskaitymų.“ – EMILIJA BOGDANOVIČIŪTĖ, antrokė

Kita vertus, kitiems viskas pasirodė atvirkščiai: licėjyje kuriama atmosfera, tinkama vyresniųjų klasių moksleiviams, ir kai kam tikrai malonu tokioje aplinkoje būti kasdien.

„Vienas didžiausių skirtumų tarp Vilniaus jėzuitų gimnazijos ir licėjaus, kuriuos pastebėjau, yra tai, kad licėjyje jautiesi laisvesnis, atsakingas pats už save ir savo įgautų žinių kiekį, be to, sukurama arba bent bandoma sukurti universiteto atmosfera. Jėzuitų gimnazijoje, gal dėl bėgiojančių penktokų, gal dėl garsaus skambučio, vis dėlto jautiesi kaip tikroje mokykloje.“ – Indrė Stražnickaitė, trečiokė

Na, o iš iškirtųjų mokyklų į licėjų atvykę moksleiviai liko ne mažiau sužavėti, nors, lygiai taip pat kaip ir liceistai, turėjo pastabų ir netgi patarimų.

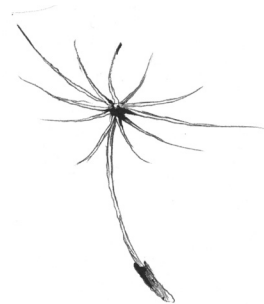
„Mainai man labai patiko: susiradau draugų licėjyje, turėjau galimybę pasimokyti liceistų lygiu. O licėjus turi daug pliusų! Kolektyvas motyvuotas mokytis, pamoka išnaudojama šimtu procentų, be jokių trukdžių, klasė labai draugiška, liceistai be galo šiltai priėmė, visada palaikydavo kompaniją, nuvesdavo, kur reikėdavo, kad tik nelikčiau vienas. Mokytojai taip pat labai šaunūs, stengiasi išmokyti kiekvieną, o ne tiesiog atmetinai išdėstyti informaciją. Užupio gimnazijoje, kurioje aš mokausi, viskas kiek kitaip: dažnai pasitaiko, kad pusė klasės mokosi, o kita pusė tik leidžia laiką. Minusai? Nelabai tokių mačiau... Tik gal kai kurie mokiniai jaučiasi per daug susikaustę dėl įtempto pamokų režimo – po vienos pamokos iš karto eina į klasę ruoštis kitai pamokai. Tik nežinau, ar tai pliusas, ar minusas. Mūsų mokykloje mokiniai jaučiasi kiek laisvesni, pertraukas išnaudoja poilsiui ir grįžta į pamokas pailsėję. Tačiau turbūt prie tos rutinos be pertraukų priprantama?“ – ŽILVINAS JONAITIS, Vilniaus Užupio gimnazijos antros gimnazinės klasės moksleivis

„Nekantriai jaudinuosi“. Ši savijauta persekiojo mane pačią pirmą mainų su licėjumi dieną. Pagaliau išsimiegojusi, žvalesnė (pamokos prasideda valanda vėliau nei Vilniaus jėzuitų gimnazijoje) ėjau susigrumti su stereotipais, kurie mano mintyse jau buvo neatsiejami nuo šios mokyklos. Tiesą sakant, jie pasitvirtino, tačiau aš dėl to labai džiaugiuosi. Licėjyje mokosi gabūs, talentingi žmonės, kurie mūsų, jėzuitų, neatstūmė. Ši mokykla yra verta aukšto reitingo Lietuvoje ir ne veltui konkuruoja su mano mokykla, nes akademinis lygis yra beveik toks pats kaip ir jėzuitų gimnazijoje, skiriasi tik mokymo metodai, santykiai

tarp mokytojų ir mokinių. „Jėzuituose“ užduodama daugiau namų darbų, kuriuos privaloma atlikti, o čia mokiniai gali pasirinkti, ką kartotis, taip pat „Jėzuituose“ skatinamas pagarbus mokinių požiūris į mokytojus, o licėjyje bendravimas demokratiškas, tačiau, mano nuomone, per daug familiarus. „Jėzuitams“ siūlyčiau perimti mokinių laikraščio leidybos idėją, tylos skambutį, o liceistai galėtų pasimokyti mažiau konkuruoti tarpusavyje. Dėkui, kad šiltai priėmėte į savo gretas (nors ir trumpam!)“ – ALVILĖ KAŠARINATĖ, Vilniaus jėzuitų gimnazijos trečios gimnazinės klasės moksleivė

Taigi aišku, jog mainai šiais metais pasisekė puikiai: paliko daug išpūdžių ir liceistams, ir iš kitų mokyklų atėjusiems moksleiviams. Atrodo, kiekvieno dalyvio pastebėjimai panašūs: licėjui reikėtų būti laisvesniam ir kartais truputį atsiriboti nuo įtempto pamokų režimo, o kitoms mokykloms atvirkščiai – galbūt tam tikrais atvejais kiek „surimtėti“. Džiugu, jog abi pusės turėjo ko viena iš kitos pasimokyti. O mums, liceistams, linkiu mėgautis tuo, ką turime, nes ir pati dalyvavusi mainuose su Vilniaus jėzuitų gimnazija, vos grįžusi į licėjų buvau tiesiog pakylėta. Nors Jėzuitų gimnazija paliko didelį išpūdį, kažkaip be galo miela buvo grįžti į atmosferą, kuriai įvairiomis prasmėmis beveik lygių nėra.

KAMILĖ ČELUTKAITĖ

IŠLIKTI MAŽUOJU PRINCU

Susitikimo su rašytoju RIMVYDU STANKEVIČIUMI atmosferos į „Andų“ puslapius perkelti, deja, neįmanoma, tačiau dalinamės bent nuotrupomis iš to įkvėpiančio ir pažadinančio pokalbio su poetu, tikėdamiesi, kad pajusite bent dalelę to jaukumo ir atvirumo.

– Ar jūs kuriate norėdamas save išlaisvinti ar norėdamas padėti skaitytojui save pažinti?

– Dabar jau kuriu ir taip, ir taip, bet mano poeziją veikia apibūdina pirmasis variantas. Vis dėlto poetas rašo ne kažkam, o bandydamas supasti save. Eilėraščiais parašomi tokie dalykai, kurių niekaip kitaip neparašysi. Visa kita gali parašyti paprastais sakiniais. Viena iš poezijos funkcijų, kuri mane ypatingai žavėjo, kai buvau jūsų metų, tai, kad poezija yra tas specialistas, kuriam sakai: „Ė, pasakyk, kas man darosi? Man kažkas darosi, bet aš nežinau žodžių, kaip tai įvardinti.“ Poezija tau pasako, kas vyksta: ar tu įsimylėjęs, ar sergi depresiją, ar tiesiog esi kitos žemės paukštis, ir padeda save pačiam atpažinti. Taigi tuos eilėraščius rašau tam, kad pasikalbėčiau su savimi.

Bet ilgainiui atsirado tokių knygų kaip mano esė knygos „Diktantai sielai“ ir „Betliejaus avytė“. Ten jau turiu tikslų, susijusių su skaitytojais, bet vis dėlto jie kartu susiję ir su manimi. Jums dar neaktualu, jūs dar gyvenate pilnakraujį, sparnuotą gyvenimą ir jums atrodo, kad ištisai taip bus, bet paskui jūs pabaigsite mokyklą, pabaigsite aukštuosius ir pateksit į rutiną. Visi patenka. Darbas, namai... Lūkesčių, kad ryt ar poryt pasikeis, o juo labiau, kad pasikeis į gerą, nėra. Gyveni taip kaip dviratį mintum. Gyveni, gyveni, mini, mini. Atsiranda pagunda „darbas-namai-televizorius-darbas-namai-televizorius“ ir žmonės patys save ima užsidaryti į skurdžių kontekstų narvą, ten beviltiškai įkliūna ir yra nelaimingi. Iš esmės jie nebemato, kad gyvena turtingame pasaulyje turtingą gyvenimą, nes mato tik tą vieną planą,

kuri pasiūlo televizorius.

Tai savo eseistikoje pabandžiau pirmiausia su savimi dirbti, kartu ir su kitais. Kadangi ir aš buvau ten įklimpęs, manau, kad yra ir daugiau žmonių, kurie tai patiria. Atsimenat Mažąjį Princą? Mažasis Princas kalbasi su suaugusiu žmogumi. Tai va, visi jie iš Mažojo Princo tampa panašesni į tą lakūną. O reikia išlikti Mažuoju Princu netampant lakūnu. Taigi turiu tą pusiau pedagoginį tikslą, kad žmonės, skaitydami apie mano kasdienes patirtis, ką derėtų apibrėžti kaip buitiską būtiškumą.

Mano naujausioje knygoje, kurią parašiau vaikams ir ne tik – pasaka „Pūgos durys“, skaitytojas man kaip rašytojui svarbesnis už mane patį, nes man tiesiog pasidarė gaila šiuolaikinių vaikų. Aš augau laikais, kada buvo apstu aukščiausio lygio vaikiškos poezijos: Vytė Nemunėlis, Kostas Kubilinskas, Salomėja Nėris, Justinas Marcinkevičius, Anzelmas

Matutis, Ramutė Skučaitė. Dabartinės vaikiškos knygos yra lėkštos ir mane piktina, kad rašytojai galvoja: „Parašiau čia kažkokią kvailystę, suaugusiems nepraeis, bet vaikams bus gerai.“ Toks yra požiūris šiais laikais. Jie net nesuvokia, kad vaikams atranka iš tikrųjų turėtų būti tūkstantį kartų didesnė!

Beje, rašydamas tą pasaką neišsigalvojau siužeto. Profesorius Vincas Krėvė kitados į savo studentus kreipėsi: „Mieli studentai (ypač rašantys studentai), būkite malonūs, naudokite savo autorinėje kūryboje tautosaką, nes esate lietuviai ir privalote tai daryti. Tautosaka privalo iš žmonių lūpų patekti į knygos puslapius tam, kad iš knygos puslapių galėtų vėl patekti į žmonių lūpas. Taip tautosaka apsivalo, atsinaujina ir prisipildo naujos gyvybės.“ Mane tie Krėvės žodžiai pasiekė, aišku, netiesiogiai, per Viktoriją Daujotytę, bet aš jų niekada nepamiršiu...

Priegliaus Žuklio nuotr.

TRUMPAS GIDAS SĄSKRYDŽIUI

Nenumaldomai artėja mokslo metų pabaiga, o kartu su ja ir sąskrydis, į kurį, gražinę paskutinius vadovėlius, suskubs visi liceistai. Šiomet nusprendėme pasidalinti su jumis sąrašu dalykų, kuriuos galima nuveikti stovyklavietėje, jei važiuojate pirmą kartą, tačiau tinkančių ir senbuviams.

Pastatykite palapinę. Jei reikia, padėkite ir žiopliui draugui, kuris ją pasistatė išvirkščią. Kad būtų jaukiau ir labiau panašėtų į namus, atsivežkite brolio nuotrauką, mėgstamą meškiuką ar uždekite žvakę. Patartina nuo uodų.

Užkurkite laužą ir padainuokite prie jo. Išalkę išsikepkite dešrelę, vegetarai – zefyrą.

Pažaiskite kvadratą, nes paskutinį kartą tai darėte aštuntoje klasėje.

Išpinkite įvartį – patartina į priešininko vartus.

Stebėkite, kaip mokytojai kapoja malkas.

Nebandykite to pakartoti nei stovyklavietėje, nei namuose.

Įmerkite koją į Bražuolės upelį, jei jaučiatės tvirtai, galite ir kitą. Vėliau pakartokite su kitomis galūnėmis.

Sušokite lietaus šokį. Jei pavyks lietų prisišaukti, bėkite, kol draugai nesuprato, kad čia jūs.

Kartu su klase sukurkite savo prisistatymą. Pasiūlykite savo idėją!

Nepamirškite į pasirodymą įtraukti klasės vadovo.

Palenktyniaukite su draugu, kas paragaus daugiau skirtingų greitai paruošiamų makaronų rūšių.

Dalyvaukite orientacinėse varžybose. Nepasiklyskite ir nepameskite draugų.

Raskite keturlapį dobilą.

Įdekite pabalusį nuo mokymosi skruostą. Atsukite į saulę ir antrą.

Nuvažiuokite uodą, pasalūniškai tupintį draugui ant peties.

Pakeiskite sudegusią žvakę nuo uodų.

Susipažinkite su žmonėmis iš kito kurso.

Pagainiokit dr(a)ugelį. Pasistenkite neužkliūti už šakos ar įtemptos palapinės virvūčių.

Pakalbėkite per mokytojos Linoretos garsiakalbį.

Pabandykite pagauti žuvelę.

Pažaiskite „Mafiją“. Taip pat „Twister“ ir „Alias“.

Išeikite pasivaikščioti su mokytoju Šidlausku.

Sutemus danguje suraskite Kasiopėjos žvaigždyną.

Apšvieskite savo veidą žibintuvėliu ir papasakokite draugui siaubo istoriją.

Sušokite tautinį šokį vakaronėje!

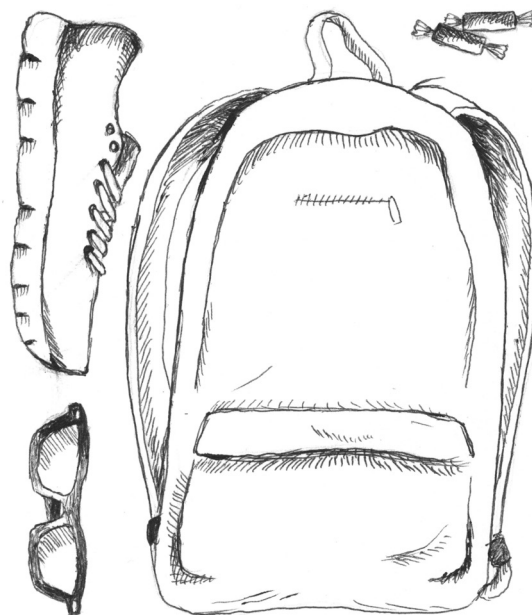
Pasitikite saulę.

Pavaikščiokite basomis per rasotą žolę.

Pagerinkite nemiegojimo rekordą. Jei ši užduotis pasirodys lengva, pabandykite neužmigti traukinyje keliaujant atgal namo – ne taip lengva, kaip atrodo.

Dėl miego stygiaus nesupainiokite autobusų ir iš stoties saugiai grįžkite namo.

Jei kartais atsibusite galinėje 16 autobuso stotelėje, paskambinkite mamai ir paprašykite jus pasiimti.

AKADEMIJOS MOKSLEIVIAMS – VAIKAMS TIKS VISKAS?

Nors neformalusis švietimas ar kitokia moksleivių užklasinė veikla Lietuvoje nieko nestebina bei, rodos, yra gan plačiai paplitusi, tačiau jaunimo aktyvumas nuolatos mažėja. Pavyzdžiui, Vilniaus mieste moksleivių, neužsiimančių nei viena veikla¹ yra 34,5%. Studentų – netgi 52,6%.

Pastebima tendencija, kad mokykloje aktyvūs nebuvo jaunuoliai yra neveiklūs ir studijų metais. Taip pradeda kurtis socialinė atskirtis, ima trūkti galimybių įgyti kompetencijų, reikalingų norint įsitvirtinti tiek bendruomenėje, tiek darbo rinkoje. Pamažu susiformuoja dvi jaunų žmonių grupės: pirmieji, visiškai neaktyvūs, praranda šansą atrasti savo nišą visuomenėje, apsunksta jų darbo paieška. Antrieji, kiek skirtingai, tampa savo srities speci-

vumo, sparčiai didėja.

„Aš už neformalų švietimą. Man labai gaila, kad tai yra „neformalus“ švietimas, kad tai yra „užklasinė“ veikla. Mokyklose ruošia egzaminui. Mokykla po 8 klasės... na, gerai, po 9 klasės, nebūti nieko bendro su asmenybės ugdymu, kas yra liūdna. Prasideda struktūros, klįjavimas į rėmus. (Tik neduok Dieve, vaikeliai, nerašyk taip, kaip tu galvoji, nes, vaje vaje, supyks vertintojas ir gausi nedaug iš egzamino, PASAULIO

Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras ir t.t. Mokytis galima visko – nuo gamtos ir tikslųjų mokslų iki humanitarinių bei socialinių sričių, tokių kaip politologija, lyderystė ir filosofija.

Pradedant atmetimu organizavimu ir nuobodumu, galų gale netgi laiko švaistymu, akademijoms tenka daug priekaištų. „Kai kurie studentai – pratybų vadovai būna nevysišškai motyvuoti tau padėti, nusistato prieš tave, pamatę, kad iš licėjaus (pastarąją sesiją įtampą tarp vadovų ir mokinių pavyko išsklaidyti tik per paskutines pratybas)“, – sako EDVINAS STAIŠIŪNAS, chemijos mokyklos „Pažinimas“ dalyvis. Vis dėlto pastebimas lietuviškos švietimo sistemos orientavimasis į tam tikrus mokslus atspindi ir akademijų veikloje – akademijų veiklos kokybė labiausiai skundžiasi tie, kuriems tikslieji bei gamtos mokslai ne prie širdies. Pati lankiusi tris akademijas pastebėjau, jog paskaitose įprastai kalbama apie savaime suprantamus dalykus, moksleiviai praleidžia pamokas dėl to, ko tikrai neįvardys kaip naudingos, vertingos ir produktyvios veiklos. Nežinia, ar gimnazistai laikomi mažais, nesupratiniais vaikais, kuriems tiks viskas, ką pasiūlysi, ar tiesiog tingima suorganizuoti kažką daugiau.

„Kalbant apie MRU Jaunojo filosofo akademiją, tai licėjuje filosofavo žymiai aukštesniame lygmenyje, todėl ten buvo daug nusivylimų. Dėstytojai neypatingi ir dauguma visiškai nenaudoja analitinio mąstymo. Pvz., kalba apie gėrius, blogius ir dievus prieš tai nedavę apibrėžimų.

PASTEBIMA TENDENCIJA, KAD MOKYKLOJE AKTYVŪS NEBUVĘ JAUNUOLIAI YRA NEVEIKLŪS IR STUDIJŲ METAIS.

alistais, bet dažnai neturi visapusiškos patirties, nėra pilietiškai bei bendruomeniškai.

Ši perspektyva ir užklasinės veiklos nauda nėra suvokiama visuomenės. Taip pat, žinoma, trūksta ir mokytojų bei tėvų indėlio: palaikymo, supratingumo, neveiklaus jaunuolio ateities vizijos nupiešimo ir paskatinimo siekti rezultatų ne tik formaliajame ugdyme. Dabartinė švietimo sistema susikoncentravusi į dalykinius pasiekimus – tuos, kurie gali būti aiškiai apibrėžiami ir suformuluojami. Neformaliosios kompetencijos, priešingai, dažniausiai nėra pamatuojamos ir apčiuopiamos, bet jos tampa stipriu pagrindu savarankiškam gyvenimui kurti. Tai suteikti siekia neformalusis ugdymas, kurio pasiūla pastaruoju metu, nepaisant menkstančio moksleivių akty-

PABAIGA. Todėl manau, kad norėdamas ne tik akademinių žinių, kurių toji „akivaizdi nauda visiems“ turėtų būti labai kvestionuojama, o dar ir spalvų savy, žmogus turėtų ieškoti veiklos už mokyklos ribų.“ – ironizuoja DAUMANTAS STUNDŽIA, Vilniaus Simono Daukanto gimnazijos abiturientas.

Kadangi mokinių susidomėjimas dažniausiai pastebimas tiesiogiai su jų karjeros planais susijusiose srityse ir veiklose, vis plečiasi moksleivių akademijų ir neakivaizdinių mokyklų tinklas. Pagrindiniai jų tikslai – suteikti bendrą supratimą apie pasirinktą sritį, supažindinti mokinius su studijų programomis, skatinti aktyvumą ir, žinoma, motyvuoti studijuoti būtent tame universitete. Akademijas organizuoja Mykolo Romerio universitetas, Vilniaus privati gimnazija,

¹ Veiklos apima neformaliojo švietimo veikas, narystę jaunimo ir su jaunimu dirbančiose organizacijose bei dalyvavimą atvirų jaunimo centrų ar erdvių veiklose.

Licėjū nepaeitū tokie. Na, kaip sakiau, po licėjaus ten filosofija atrodė silpnoka. Jeigu licėjū po kiekvieno bent šiek tiek daugiaprasmiškesnio žodžio prasiždėdavo apibrėžimo reikalavimai (kurie baigdavosi Godelio teoremom), tai Akademijoje apibrėžimai ir teiginių daugiaprasmiškumas niekam nerūpėjo. Dar pasirodė, jog ten dalis dėstytojų nelabai stengiasi nagrinėti situaciją iš maksimaliai objektyvios perspektyvos“, – dalijasi įspūdžiais buvęs liceistas VILIUS.

„Buvo tokių paskaitų, kurių metu tik žvilgčiojom į laikrodžius ir skaičiavom iki pabaigos likusias minutes“, – sako GINTARĖ KULYTĖ, paklausta apie Lyderystės akademiją. Panašiai apie Jaunojo politologo mokyklą kalba Daumantas: „Kartais ji nuobodi, jei yra nevykęs lektorius.“ TB'kas GEDIMINAS GODA kiek griežtesnis: „Pradžią buvo daug žadanti: neblogos geriausių instituto dėstytojų paskaitos, gana vykusioji programa. Tačiau nuo antrosios sesijos viskas kuo toliau, tuo labiau buvo panašu į pasityčiojimą: programa sudėliota taip, kad praleidęs dviejų dienų pamokas mokykloje tesudalyvausi poros doktorantų paskaitėse, o visa kita – susipažinimo žaidimai (kurių galų, juk jau pažindinomės per

pirmąją sesiją?), ekskursijos į Valdovų rūmus (ką tai turi bendro su politologija?) ar filmų peržiūros (jas galima ir namie atlikti). Galop nuosirdžiai ima darytis gaila beveik veltui praleisto laiko. Praeitoje sesijoje auditorijoje sėdėjo keturi „jaunieji politologai“. Gal ir negražu kritikuoti, kai žmonės stengiasi ir kažką daro tam, kad tau būtų smagu ir įdomu, tačiau aš laikausi nuomonės, kad geriau jau nedaryti nieko, nei daryti „kažką“, nes taip reikia.“

„Politologų mokykla mane sudomino pirmiausia dėl to, jog į ją, kitaip nei į daugelį būrelių, dar reikėjo patekti: kandidatai turėjo parašyti trumpą esė pateikta politinė tema. Mokykla prasiždėjo praeitą pavasarį. Ore tuomet tvyrojo įtampa dėl įvykių Ukrainoje – metas labai tinkamas politologų mokyklai. Sesijos metu klausėmės TSPMI dėstytojų įžvalgų, patys diskutavome. Na, tai tik per vieną paskaitą su Vilpišausku. Tik gana smarkiai nuvylė JTO Saugumo Tarybos simuliacija (ją vedė tuometinis studentas, dabar jau Vilniaus miesto tarybos narys Adomas Bužinskas): atsisleisdė jaunųjų politologų neišmanymas, nebrandumas, netaktas... Norėjosi kažkokios reakcijos, kitaip tariant, kad

kas įsikištų, pamokytų, kaip reikėtų diskutuoti, kokius dalykus apsvastyti, ko vengti, į ką atkreipti dėmesį ir panašiai. Tačiau tuomet priėmę rezoliuciją išsiskirstėme be jokios refleksijos ir ta pačia gaida tęsiasi visas mūsų darbas. Sesijoms trūksta išvadų, jau nekalbant apie tai, kad kartais ir turinio – vėlesnių sesijų metu vyko paskaitos, kurių dalis buvo nevertos dėmesio. Manau, kad šiai mokyklai dar reikia atrasti darbo metodą, nes tokie „pripuolami“ užsiėmimai nėra labai efektyvūs. Na, o tiems, kas norėtų dalyvauti kitais metais, sakau, bandykit. Jei turite politiko gyslelę, sugebėsite atrasti tai, kas bus jums naudinga (asmeniškai pažįstu tai sugebėjusių žmonių). To tikiuosi ir aš, laukdama kitos sesijos“, – sako PAULĖ STEPONAVIČIŪTĖ, užbaigdama pokalbį apie moksleivių akademijas.

To paties palinkėčiau ir aš – eiti ir mėginti, nes tik bandydamas kažką naujo gali tikėtis atrasti. Visgi labai norėtusi tikėti, jog veiklos, skiriamos moksleiviams, ir bus orientuotos į aktyvius, motyvuotus, brandžius jaunos žmones, kuriems rūpi tai, kur jie eina.

SKAITINIAI VASARAI

Kaip jau turbūt pastebėjote, šiame numeryje „Andų“ redakcija stengiasi pasiūlyti jums kuo daugiau būdų kaip įdomiai, smagiai ir prasmingai praleisti vasarą. O kas gi gali būti prasmingesnio už skaitymą? Pateikiame Vilniaus licėjus direktoriaus SAULIAUS JURKEVIČIAUS sudarytą geriausių knygų sąrašą, kuriuo vadovaudamiesi galite būti tikri, jog vasarą jūsų rankose atsidūrę literatūros kūriniai bus vertingi ir paliks neišdildomą įspūdį. Sunkiausia gali būti išsirinkti, nuo kurios iš šios gausybės knygų pradėti!

Greičiausiai yra neįmanoma pateikti chrestomatinį sąrašą knygų, kurias turėtų perskaityti kiekvienas išsilavinęs žmogus. Tačiau mėginti jį sudaryti yra visada prasminga, nes tokiu būdu galima pasidalinti savo patirtimi ir atradimais. Be to, nei vienas siūlomų perskaityti knygų sąrašas negali būti baigtinis. Skaitymas turi tapti gyvenimo būdu, padedančiu geriau suprasti žmogų ir pasaulį. Šios knygos turėtų tapti prasminga skaitymo pradžia, padėsiančia atrasti literatūros grožį ir jos vertę. Linkiu perskaityti bent dvigubai daugiau knygų nei pateikta sąrašė ir susidaryti savo mėgstamos literatūros bibliotekėlę.

Rusų rašytojai

1. Michailas Lermontovas „Mūsų laikų herojus“
2. Ivanas Turgenevas „Tėvai ir vaikai“
3. Fiodoras Dostojeviskis „Broliai Karamazovai“
4. Nikolajus Gogolis „Mirusios sielos“
5. Antonas Čechovas „Palata Nr. 6“
6. Levas Tolstojus „Kreicerio sonata“, „Ivano Iljičiaus mirtis“
7. Michailas Bulgakovas „Šuns širdis“, „Meistras ir Margarita“
8. Ilja Ilfas ir Jevgenijus Petrovas „Dvylika kėdžių“, „Aukso veršis“
9. Daniilas Charmsas „Nutikimai“
10. Vladimiras Nabokovas „Lolita“

Jungtinės Karalystės rašytojai

1. Oskaras Vaildas „Doriano Grėjaus portretas“
2. Somersetas Moemas „Mėnulis ir skatikas“, „Apsakymai“
3. Antonis Berdžesas (Burgess) „Prisukamas apelsinas“
4. Džonas Breinas „Kelias į viršūnes“ ir „Gyvenimas viršūnėse“
5. Ričardas Oldingtonas „Visi žmonės priešai“
6. Oldas Haksliis „Puikus naujas pasaulis“, „Geltonasis Kroumas“
7. Viljamas Goldingas „Musių valdovas“
8. Džeimsas Džoisas „Dubliniečiai“
9. Džordžas Orvelas „Gyvulių ūkis“, „1984“
10. Džonas Golsvortis „Obels žiedai“
11. Čarlzas Persis Snou „Lūkesčių metas“
12. Džozefas Konradas „Tamsos širdis“
13. Dafnė diu Morjė „Rebeka“
14. Robertas Luisas Stivensovas „Keista daktaro Džekilio ir pono Haido istorija“

JAV rašytojai

1. Edgaras Alanas Po „Raudonosios mirties kaukė“, „Auksinis vabalas“, „Žmogžudystė Morgo gatvėje“
2. O. Henris „Atkaklus apgavikas“
3. Džekas Londonas „Martinas Idenas“
4. Frensis Skotas Ficdžeraldas „Didysis Getsbis“
5. Ernestas Hemingvėjus „Atsisveikinimas su ginklais“, „Kam skambina varpai“
6. Džeromas Selindžeris „Rugiuose prie bedugnės“, „Apsakymai ir apysakos“
7. Džekas Keruakas „Kelyje“
8. Rėjus Bredberis „Marso kronikos“, „451 Farenheito“
9. Kurtas Vonegutas „Skerdykla Nr. 5“, „Čempionų pusryčiai“
10. Džonas Irvingas „Pasaulis pagal Garpą“
11. Trumenas Kapotė „Pusryčiai pas Tifanę“
12. Joseph Heller „Catch-22“

Prancūzų rašytojai

1. Volteras „Kandidas“
2. Viktoras Hugo „Žmogus, kuris juokiasi“
3. Gustavas Floberas „Madam Bovari“
4. Gi de Mopasanas „Mažoji Rok“, „Vieno gyvenimo istorija“
5. Fransua Moriakas „Gyvačių kamuolys“
6. Marselis Prustas „Prarasto laiko beiėškant“
7. Fransua Sagan „Sveikas, liūdesy“, „Truputis meilės šaltam vandeny“
8. Alberas Kamiu „Maras“
9. Romain Gary „Aušros pažadas“

Autoriai rašę vokiečių kalba

1. Tomas Manas „Mirtis Venecijoje“
2. Erikas Marija Remarkas „Trys draugai“, „Juodasis obeliskas“, „Triumfo arka“
3. Hermanas Hesė „Stepių Vilkas“, „Sidharta“
4. Francas Kafka „Procesas“, „Metamorfozė“
5. Maksas Frišas „Štileris“, „Homo Faber“
6. Stefanas Cveigas Istorinių asmenybių biografijos ir apsakymai („Šachmatų novelė“, „Amokas“, „Nepažįstamosios laiškas“)
7. Frydrichas Diurenmatas „Teisėjas ir jo budelis“
8. Patrick Suskind „Kvepalai“
9. Giunteris Grasas „Skardinis būgnelis“

Kitų šalių rašytojai

1. Gabrielis Garsija Markesas „Šimtas metų vienvėdis“
2. Chulijas Kortosaras „Žaidžiamieji klases“
3. Marijus Vargas Liosa „Miestas ir šunys“
4. Riunoskė Akutagava „Rasiomono vartai“
5. Kobo Abė „Svetimas veidas“, „Moteris smėlynuose“
6. Akselis Miuntė „Knyga apie San Mikelę“
7. Mika Waltari „Sinuhė egiptietis“
8. Knutas Hamsunas „Badas“
9. Albertas Moravija „Romos apsakymai“, „Panieka“
10. Nikos Kazandzakis „Graikas Zorba“
11. Umberto Eco „Rožės vardas“
12. Branislavas Nušičius „Biografija baigiasi vedybomis“
13. Jaroslavas Hašekas „Šauniojo kareivio Šveiko nuotykių pasauliniame kare“
14. J. M. Coetzee „Jėzaus vaikystė“
15. Migelis de Servantesas „Išmoningasis hidalgas Don Kichotas iš La Manšo“

Knygos, kurias reikėtų dar kartą perskaityti

1. Danielis Defo „Robinsonas Kruzas“
2. Džonatanas Sviftas „Guliverio kelionės“
3. Lewis Carroll „Alisa Stebuklų šalyje“
4. Antuanas de Sent Egziuperi „Mažasis princas“

RUGPJŪČIO NAKTYS

Mano Vilniaus gatvėmis tyliai leidosi saulė. Seno miesto koridoriais moterys, avinčios aukštakulniais, nervingai braukė kulniukais per asfaltą ir kramtė raudonai padažytas lūpas. Vyriškiai įraudusiais žandais išėjo gatvėn įkvėpti gryo oro. Aplink tvyrojo šiltų vasaros vakarų kvapas.

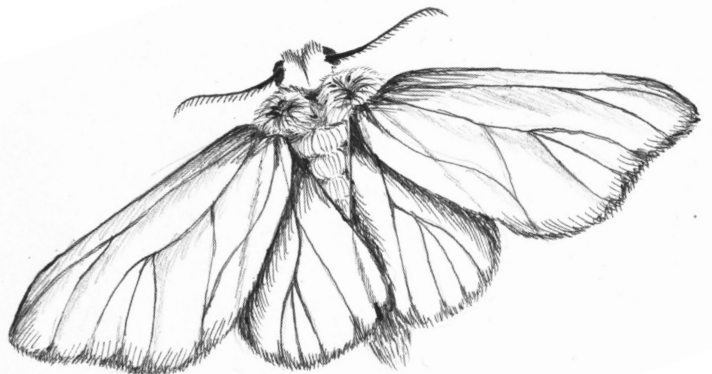
Rugpjūčio naktys būna žvaigždėtos ir šiltos. Tuomet miestiečiai mėgsta pažvelgti į dangų ir sugalvoti norą, pakeisiantį jų gyvenimą. Jie sugalvoja gražiausių svajonių ir, nors kitąnakt visas jas vėl užmiršta, jie bent akimirksniui pasijaučia savo likimo valdovais. Likimo, dėl kurio nuolat kaltos aplinkybės, darbai, žmonės, likimo, kuriam visada koją pakiša vis naujos nesėkmės. Likimo, dėl kurio miesto žmonės niekada nekalti, nes toks jau nuo pat gimimo suteiktas ir tik trumpos akimirkos žiūrint į žvaigždes leidžia jį pakeisti.

Rugpjūčio naktimis moterys mėgo susėsti prie žydinčių jurginų ir tyliai, tik jiems girdint, niūniuoti. Arba kalbėtis ir pasakoti apie savo trečiąją ir akimirksniui nepamirštamą vasaros romaną. Tuomet jurginai, tyliai suglaudę nakčiai žiedus, ryte labai kvėpėdavo ir paslaptinai prisimindami nakties nuotykius tyliai sau šypsodavosi. Vyriškiai įraudusiais žandais rytais nešdavo jų puokštę savo žmonoms ir džiaugdavosi, kad jos tokios laimingos. Niekas niekada ir nesužinojo, kad moterys, gniauždamos rausvų jurginų puokštę ir kvėpdamos jų švelnų kvapą, nostalgiskai prisimena kadaise nakties tyloje niūniuotą vasaros romaną.

Rugpjūčio naktimis dažnai lyja. Tuomet miestiečiai išskleidžia skėčius ir nusivėję batus basomis tipena Vilniaus gatvėmis. Tokiomis akimirkomis jie, taip apsinuoginę, vieni kitiems nebyliai išduoda savas paslaptis ir tampa labai artimi. Nors rytais, rasa valydamiesi kojas, jie prasilenkia net nežvilgtelėję kits į kitą, miestiečiai akimirksniui jaučia artimą ir nenutraukiamą ryšį.

Rugpjūčio naktimis neskaudėdavo kojų moterims, avinčioms aukštakulnius. Jos juokdavosi ir raudonai padažytomis lūpomis šnabždėdavo vyriškiams, įraudusiais nuo saulės ir nuo vakaro vėsos žandais, kaip jos moka paruošti pusryčius ir kaip jų katė rytais mėgsta glaustytis aplink kojas. Vyriškiai, gurkšnodami šiltų vasaros vakarų ir moterų kvėpalų kvapą, maloniai apsvaigdavo ir šypsodamiesi svajodavo apie jurginų užvertuose žieduose slepiamas istorijas.

Leidžiantis saulei mano Vilniaus gatvės nusidažė raudonai. Aplink tvyrojo šiltų vasaros vakarų kvapas.

AGENTAS 0,7

ĮVALDYK NE TIK SKAIČIUOTUVĄ, BET IR PLUNKSŲ

Šiandien
Aš
Rašysiu,
Nes
Geriau
Nei nerašyt.

Minklė: ko nematė dauguma licėjaus kartų, bet matome mes?

a) Įėjimo kortelės

b) Vienas už kitą nejuokingesnius užrašus Ketvirtajame aukšte (angl. Stairway To Heaven)

c) Moderniosios poezijos lobynus „Anduose“

Teisingi variantai a) ir c), o kadangi įėjimo kortelės jau seniai iškeiktos, bet vėliau reabilituojami prisiminimai apie girtus statybininkus, kurie vaikščiodavo pavalgyti į licėjaus valgyklą, pakalbėsiu apie paskutiniojo varianto fenomeną.

Žinia, kad moderni poezija dabar tapo madingu būdu išlieti savo dramatišką ir kūrybišką vidinį pasaulį, tad jei jos rašyti dar nemoki, turi nedaug laiko, kad neatsiliktum nuo mados, kadangi ši tuoj praeis ir paliks tavyje kūrybinę tuštumą, kurią vėliau pildysi rašydamas ant kambarėlio už valgyklos sienų Štusausko ir kažką įrodyti bandžiusio žmogaus citatas.

Kaip kažkada norėjau, bet pamiršau paminėti: Pietų Amerikos kalnų masyvu pavadinto mokyklos leidinio paskirtis nėra tik tokia, kad būsimi jaunieji literatai galėtų paminėti, kad jį redagavo ir net ėmė interviu iš buvusių liceistų. „Andai“ turi kažko išmokyti, ko neišmokė supuvusi ir korumpuota švietimo sistema. (Kodėl mūsų neišmoko kažko naudingo (nuuu), kam man tie sinusai gyvenime?!)

Tad, kadangi, kaip matėte viršuje, turiu teisę, nusprendžiau išmokyti Tave sukurti menišką šedevrą ir gal net įsiamžinti „Sparnuose“.

Patarimas #1: kuo daugiau naujų eilučių. Jos gali menišku paversti net ir

iš pirmo žvilgsnio paprastą sakinį. Kas meniškiau?

a) „Minklė:

Ko nematė

Dauguma

Licėjaus kartų,

Bet matome

Mes?“

b) „Minklė: ko nematė dauguma licėjaus kartų, bet matome mes?“

Jei pasirinkai b), tai nieko baisaus, neskaitant to, kad Tu garbini šetoną, palieki atsuktą čiaupą ir vagi iš „Dėžutės krautuvėlės“. Tavo meno pojūtis ir suvokimas kitoks. Mano tai istorijos suvokimas kitoks, todėl nesuprantu, ko čia visi putojasi, kad Krymo piliečiai teisėtai nusprendė prisijungti prie galingesnės valstybės? Ir Tu ne meniškas. Meniški žmonės dievina „Enter“ mygtuką, nes jei ne jis, negalėtum skaityti skirtingų minčių, nes, kaip sakė lietuvių kalbos mokytoja, viena pastraipa – viena mintis.

Kol nepradėjau dalinti patarimų, kaip įstoti į valstybės finansuojamą vietą filologijoje, patarimas moderniajam poetui #2. Dėliok atsitiktinius žodžius ir jų junginius tarp eilučių, jie parodo Tavo jaunatvišką polėkį ištrūkti iš rėmų ir parodyti pasauliui, kad Tu – šaunuolis. Dar vienas pavyzdys:

„Andai“
lyg spausdintuvas
turi
kažko išmokyti,
ko neišmokė
actas,
kvepiantis kaip
supuvusi
ir korumpuota
gėlių vazono
švietimo sistema.

Papasakosiu istoriją. Manęs paklausė, koks mano vardas, o aš atsakiau, kad Auksinis kardas. Kai paklausė pavardės, pasakiau, kad aš agentas. „Agentas“

mano pseudonime reiškia, kad galiu būti jūsų prodiuseris ir suveikti jums šlovę, pripažinimą ir galimybę perdozavus šlovės ir pripažinimo būti rastam vonioje. Kelią į šlovę nutiesiu tam, kuris sekdamas mano patarimais parašys geriausią eilėraštį ant sienos ketvirtame aukšte. Laimėtojo eilės taip pat bus paskelbtos mūsų tinklalapyje <http://licejaskuriba-freesitebuilder.nemokamas-hostingas.lt>.

Ačiū už dėmesį.

Taip sakysite jūs, padėklamavę savo eiles inteligentiškai auditorijai, kurie prasmų jūsų eilutėse matys daugiau nei „Baltoje drobulėje“.

O aš tegaliu pasakyti, kad dėkokite, jog pinigų neimu. Tiesa, priimčiau „Monopolio“ pinigus iš mokinių kambario ir daiktus, kuriuos jau spėjote nemokamai ir sąžiningai įsigyti iš „Dėžutės krautuvėlės“.

P.S. Girdėjau, žmonėms norisi sužinoti, kodėl 0,7. Tai todėl, kad daugiau, nei 0,5, bet mažiau nei 1. Vienetą pasieksiu tada, kai mano kūrybą paviešins „Sparnuose“.

FESTIVALIŲ GIDAS

Ištisus mokslo metus galva sukasi nuo arktangentų, genetikos uždavinių, didžiųjų ir mažųjų revoliucijų, o vasarą, prasidėjus festivalių maratonui, neskubu apsvaigti ir nuo pastarųjų gausos. Norėdami apsaugoti jūsų brangiuosius protus nuo perkaitimo, sukūrėme jums festivalių gidą, kuris neabejotinai padės išsirinkti tinkamiausią ir smagiausią šios vasaros nuotyki.

PRADŽIA

Ar mama tave išleis į festivalį?

TAIP

NE

Ar mama nori važiuoti su tavimi kartu?

TAIP

LEMPA FEST

Patiks ir mamai, ir tėčiui, ir broliui, ir močiutei.

KADA? Liepos 10 – 12 dienomis.**KUR?** Bijūnų kaime, netoli Trakų.**KIEK?** 12 €.**KĄ ŽADA?** Paslėptų talentų išlaisvinimą, šeimynišką atmosferą, Garbanotą Bosistą, ATIKĄ, Judith Ude iš JK, MyRadiantU iš Latvijos, Nuteki iš Baltarusijos ir daug kitų.
www.lempafest.lt

LOFTAS FEST

Pasakyk mamai, kad grįši šiek tiek vėliau, pirk troleibuso bi-lietėlį ir keliauk į festivalį visai šalia miesto centro.

KADA? Rugpjūčio 28 – 30 dienomis.**KUR?** Švitrigailos g. 28, Vilniuje.**KIEK?** Kol kas 36,40 €.**KĄ ŽADA?** Daug muzikos atradimų, meilių iš pirmo žvilgsnio, ir pusryčius pas mamą.<http://on.fb.me/1J0cDBY>

ŽAGARĖS VYŠNIŲ FESTIVALIS

Rankovė nusišluostyk ašaras, į parankę pasiimk likimo draugą ir važiuokite į Žagarę lietuvių atlikėjų klausyti visiškai nemokamai.

KADA? Liepos 9 – 12 dienomis.**KUR?** Žagarėje**KIEK?** Nemokamas**KĄ ŽADA?** Jurgą Šeduikytę, Vidą Bareikį, Saulių Prūsaitį, Liūdnus Slibinus ir, tikėkimės, daug vyšnių.www.vysniufestivalis.lt

TAIP

NE

Ar mama neduoda pinigų festivaliui?

NE

Ar rokas ir metalas – tai viskas ko reikia?

GRANATOS**arba****GALAPAGAI**

Šiemet šie it du vandens lašai panašūs festivaliai vyksta skirtingu metu, todėl, jeigu labai norėsi, galėsi aplankyti abu.

KADA? Liepos 31 – rugpjūčio 2 dienomis.

KUR? Rumšiškėse.

KIEK? 39 €.

KĄ ŽADA? Clean Bandit, ba., Skamp, Jazzu, Jessie Ware, Liūdnus Slibinus, Colours of Bubbles ir daug daug kitų.

www.granatos.lt

KADA? Liepos 24 – 25 dienomis

KUR? Zarasuose.

KIEK? Nuo 27,20 €.

KĄ ŽADA? ba., Freaks On Floor, Golden Parazyth, Despotin Beat Club ir dar daug daug kitų.

www.galapagai.lt

TAIP

Ar paslapčia visada prijautei popsui?
(čia nieko gėdingo)

NE

NE

Ar visada
skaudėjo
širdį, kad
„Jazz Pictures“
nesivadino
„Blues Pictures“?

TAIP

BLIUZO NAKTYS

Kol džiaz festivaliai vasarą Lietuvoje dar nesurado savo auditorijos, riedėkime į pašėlusias bliuzo naktis.

KADA? Liepos 3 – 4 dienomis.

KUR? Varniuose.

KIEK? Nuo 23,2 €.

KĄ ŽADA? Ne tik pusę bliuzo žvaigždyno (Steve 'n' Seagulls, Justina Lee Brown, Jesper Munk ir kt.), bet ir mylimiausius Kiemelio FM lietuvių atlikėjus – Baltą Kirą ir Garbanotą Bo-sistą.

www.bliuzonaktys.lt

ROKO NAKTYS

Jeigu visus metus slapčia (arba ne) troškai pasileisti kasas, pasidabinti odine striuke ir pašėlusiai purtyti galvą per gitaros solo.

KADA? Liepos 30 – rugpjūčio 1 dienomis.

KUR? Zarasų ežero saloje.

KIEK? 24 €.

KĄ ŽADA? Stiprią energiją, bemieges naktis, Combichrist, Private Line, Rebelheart, Def Leppard, Soul Stealer ir daugybę bendraminčių.

www.rokonaktys.lt

VELNIO AKMUO

Tik patiems kiečiausiems metalistams.

KADA? Liepos 16 – 19 dienomis.

KUR? Dainuvos slėnyje, Anykščiuose.

KIEK? Kol kas 30 €.

KĄ ŽADA? Ramų Anykščių šilėlį ir visai neramų daugiau nei 40 atlikėjų repertuarą .meilių iš pirmo žvilgsnio, ir pusryčius pas

www.devilstone.net

TAIP

ROKAS

METALAS

Ar labiau už viską festivalyje norėtum sutikti Olegą Šurajevą?

TAIP

SŪPYNĖS

Girdėjome, kad praeitais metais Olegas svečiavosi sūpynėse, miegojo ant samanų miške ir vėliau susirgo plaučių uždegimu. Būkite gudresni už Olegą.

KADA? Birželio 25 – 28 dienomis

KUR? Skelbiama likus mėnesiui iki festivalio

KIEK? Nuo 40 €.

KĄ ŽADA? Galvoti ir pildyti norus, girias pasupti į visas keturias puses ir gerą electro skambesį.

www.supynesfestival.lt

NE

Ar jautiesi nesuprastas šio gido?

NE

Tris kartus VALIO išsirinkus festivalį!

TAIP

YAGA GATHERING

Tuomet vienintelis likęs kelias yra Yaga Gathering – pats keisčiausias ir mistiškiausias iš visų Lietuvoje vykstančių festivalių.

KADA? Liepos 30 – rugpjūčio 3 dienomis.

KUR? Šalia Valkininkų.

KIEK? 50 €.

KĄ ŽADA? Seno ir nereikalingo atsikratymą, psychodelinę muziką, alternatyvų gyvenimo būdą ir daug daug grupių iš viso pasaulio, kurių niekada nesu girdėjusi.

www.yaga.lt

Daugiau informacijos apie festivalius Lietuvoje:
www.manofestivalis.lt

Mārtiņš Šmigelskaitis ilustr.

Ne veltui S.Dali Elsos studija
1930-aisiais pavadino „plakančia siur-
realizmo širdimi“.

Taigi pirmyn – valgykime kaip dievai.

◆ Gali matyti pasaulį pro rožinius
akinius, bet niekada nevilkek roži-
nės spalvos.

ūsų piršlys yra F. Zappa“.

Die wichtigsten Entwicklungs-
projekte an der Weser werden
in dieser Broschüre der fachlich
interessierten Öffentlichkeit
vorgestellt – allen voran die
neue Schlachte.

Ŗei būsite Rio de Žaneire...

Pajudinkite klubus.

**Mes nekal-
bėdavome
apie mirtį,
tik apie gy-
venimą.**

2015 m.

Gegužė Nr. 49